

NÁRODNÝ STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJA VIDIEKA PRE OBDOBIE 2007–2013

M i l a n S a r v a š

V príspevku sú prezentované hlavné rámce návrhu Národného strategického plánu rozvoja vidieka na roky (NSPRV) 2007–2013, ako hlavného nástroja na čerpanie pomoci zo štrukturálnych fondov EÚ. Je prezentované základné rozdelenie predpokladanej pomoci a opatrenia v rámci ktorých bude možné čerpať finančnú pomoc pre LH.

Úvod

V rokoch 2004–2006 je podpora LH zo štrukturálnych fondov čerpaná hlavne prostredníctvom Sektorového operačného plánu *Polnohospodárstvo a rozvoj vidieka* (SOP PaRV). V rámci tohto plánu priamo podpora lesného hospodárstva je zabezpečená pomocou opatrenia 2.1 *Trvalo udržateľné lesné hospodárstvo a rozvoj lesníctva*.

Podopatrenie 2.1.1 *Investície na zlepšenie a zracionalizovanie pestovania a ochrany lesa, ťažby, primárneho spracovania dreva – ziskové investície*, je zamerané hlavne na nákup lesnej techniky a technológií, a je určené pre neštátny sektor. Výška nákladov na projekt môže byť 800 000 Euro a vyžaduje sa 50 % spolufinancovanie od žiadateľa.

V rámci podopatrenia 2.1.2 *Verejnoprospešné investície* sa podporujú hlavne opatrenia súvisiace s obnovením, respektíve udrжанím ekologickej stability lesov. Žiadateľmi o finančnú pomoc môžu byť štátne aj neštátne subjekty, pričom výška oprávnených nákladov na projekt nesmie presiahnuť 625 000 Euro a vyžaduje sa 5 % spolufinancovania od žiadateľa.

Okrem SOP PaRV je v rámci *Plánu rozvoja vidieka (PRV)* podporované zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy. V rámci tohto opatrenia je možné získať finančné prostriedky na výsadbu (84 000 Sk/ha), ošetrovanie (23 000 Sk/ha/ na dobu 5 rokov) a kompenzáciu strát z titulu zalesnenia (7 000, resp. 140 000 Sk/ha/rok na dobu 20 rokov).

Plánovacie obdobie rokov 2007–2013

Od 1. 1. 2007 prechádza EÚ na nový sedemročný rozpočet a v rámci tohto obdobia sa počíta aj s modifikáciou pomoci zo štrukturálnych fondov EÚ. Významným nástrojom, ktorý ovplyvní čerpanie finančnej pomoci na nasledujúce obdobie je *Nariadenie rady ES č. 1698/2005 z 20. septembra 2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV)*.

V tomto dokumente sú na európskej úrovni definované a rozpracované základné ciele podpory rozvoja vidieka:

- Zlepšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárstva a LH.
- Zlepšenie životného prostredia.
- Zlepšenie kvality života vo vidieckych oblastiach.

Uvedené ciele sa budú naplňovať prostredníctvom štyroch osí:

1. Zlepšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárstva a LH.
2. Zlepšenie životného prostredia a vidieka.
3. Kvalita života vo vidieckych oblastiach a diverzifikácia vidieckeho hospodárstva.
4. Leader.

Každý členský štát musí vypracovať strategický plán rozvoja vidieka v ktorom si definoval svoje špecifické požiadavky a priority, pričom vychádza zo základných osí definovaných v nariadení 4. 1698/2005. Treba zdôrazniť niekoľko zmien oproti predchádzajúcemu obdobiu. Hlavná zmena spočíva v tom, že čerpanie pomoci sa uskutoční len prostredníctvom jedného programu a nie ako to bolo v minulosti,

kde boli k dispozícii dva nástroje (SOP PaRV, PRV). Ďalšou zmenou je, že podpora LH sa bude vzťahovať len na neštátne lesy.

Pri stanovovaní jednotlivých priorít a opatrení je potrebné vychádzať z výšky finančnej pomoci, a s ohľadom na problémy so schvaľovaním rozpočtu EÚ nie je ešte presne stanovená výška podpory na rozvoj vidieka. Podľa návrhov by sa mal pohybovať medzi 1,3–1,8 miliardy Euro na roky 2007–2013.

V súčasnej dobe na MP SR (odborné štruktúrne politiky a plánu rozvoja vidieka) bol vypracovaný prvý návrh tohto dokumentu v rámci ktorého by sa mali vytvoriť nástroje na poskytovanie pomoci so štruktúrnych fondov EÚ pre poľnohospodárstvo a LH. Tento plán si stanovuje globálny cieľ:

Multifunkčné poľnohospodárstvo/lesníctvo a udržateľný rozvoj lesníctva

Lesné hospodárstvo

Pri navrhovaní podpory LH sa vychádzalo z priorít lesníckej politiky. **Hlavným cieľom je** posilnenie ekonomického, ekologického a sociálneho potenciálu lesného hospodárstva v nadväznosti na trvalo udržateľný rozvoj miest, obcí a ich životného prostredia, s cieľom zachovať a zveľadiť lesy ako významný krajinný prvok a ekostabilizačný prvok v krajine.

Prioritou je:

- Trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov SR.
- Rozvoj produkčných a mimoprodukčných funkcií lesov SR.
- Zachovanie a rozvoj biologickej diverzity lesných ekosystémov SR.

Pomoc zameraná na LH je zahrnutá hlavne v prvých dvoch osiach:

Priorita pre os 1: Zlepšenie konkurencieschopnosti

Podpora produktívneho poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a spracovateľského priemyslu vo väzbe na modernizáciu, inovácie a reštrukturalizáciu a odovzdávanie vedomostí v rámci agro-potravinového a lesného sektora

Opatrenia zamerané na podporu znalostí a skvalitnenie ľudského potenciálu:

- 1) Odborné vzdelávanie.
- 2) Využívanie poradenských služieb.

Opatrenia zamerané na reštrukturalizáciu a rozvoj fyzického potenciálu a podporu inovácií:

- 1) Modernizácia poľnohospodárskych podnikov.
- 2) Zvyšovanie hospodárskej hodnoty lesov.
- 3) Pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov a produktov lesného hospodárstva.
- 4) Infraštruktúra súvisiaca s rozvojom a prispôbovaním poľnohospodárstva a lesného hospodárstva (pozemkové úpravy).

Priorita pre os 2: Zlepšenie životného prostredia a krajiny

Opatrenia zamerané na trvalo udržateľné využívanie lesnej pôdy

- 1) Prvé zalesňovanie nepoľnohospodárskej pôdy.
- 2) Prvé zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy.
- 3) Platby Natura 2000.
- 4) Lesnícko enviromentálne platby.
- 5) Obnova potenciálu lesného hospodárstva a zavádzanie preventívnych opatrení.

Záver

V príspevku je sumarizovaný aktuálny stav (k 15. 3. 2006) v oblasti prípravy materiálov na čerpanie finančný prostriedkov na nasledujúce obdobie. Je dôležité venovať pozornosť príprave nasledujúcich dokumentov (metodické príručky) s cieľom maximálneho využitia finančných prostriedkov pre rozvoj LH na Slovensku.

Ing. Milan Sarvaš, PhD.

Národné lesnícke centrum, T. G. Masaryka 22, 960 92 Zvolen, e-mail: sarvas@nlcsk.org
